

Arnth Jensen: Ser man paa Lovgivningsarbejdet paa det Omraade, vi i Dag skal beskæftige os med, vil man lægge Mærke til, at ligesom Udviklingen af Biografteatervirksomheden her og andre Steder har været i stærk Fremgang, saaledes har man ogsaa paa Lovgivningens Omraade ment det nødvendigt at gaa til flere og flere Lovbestemmelser, hvorved Staten har faaet stadig større Indflydelse paa disse Teaterforhold. Lad mig i denne Forbindelse pege paa, at da man fik den første saakaldte Biografteaterlov, forelagt af daværende Justitsminister Rytter i 1920—21, havde man ment at kunne nøjes med 4 Paragraffer, som dog, inden Lovforslaget forlod Rigsdagen, blev til 15; i 1933 gik man til 28 Paragraffer, for nu ved det foreliggende Lovforslag at være naaet til 36.

At man under Hensyntagen til den Paa-virkning, som Filmen bevisligt øver over for Folk i Almindelighed og over for Ungdommen i Særdeleshed, forlanger et vist Indseende med, hvad der bydes i disse Teatre, og at man understøtter og opmuntrer de Bestræbelser, der gøres, for at dette vigtige Opdragelsesmiddel kan blive benyttet til Folkets kulturelle Højnelse, er man sikkert fra alle Sider enig om og rede til at anerkende. Men Spørgsmaalet er, hvor omfattende dette Indseende skal være, og om man vil mene, at det forelagte Lovforslag anviser Veje, som fører til en Forbedring af Filmens Kaar og til en alsidig undervisningsmæssig og etisk-kulturel Opgaves Løsning.

Det Spørgsmaal, jeg da først vil stille, er: Bærer Lovforslaget Præg af, at dette alsidige Syn har været Grundtanken ved dets Udarbejdelse? Jeg tror næppe, en velvillig Bedømmer vil paastaa dette. Et Lovforslag, som i den Grad baade økonomisk og kulturelt er et Bemyndigelsesforslag, endda en Bemyndigelse til en enkelt Mand, vil næppe af nogen uvildig Dommer kunne betegnes som værende af en saadan Art; at der er blot nogen Sandsynlighed for, at en Lov af dette Indhold vil blive ført ud i Livet paa en saadan Maade, at man kan sige, der er taget berettigede Hensyn baade til de, der skal fremføre Filmen, og til de, der skal modtage den. Jeg mener nemlig, det er et ganske umuligt Krav at stille til en enkelt Mand, idet han, hvor frisindet og velmenende han end maatte være, uvægerligt gennem en saadan Bemyndigelse i særlig Grad vil komme til at præge Udviklingen med sine Tanker og sine Ideer. Jeg vil ikke engang i denne Forbindelse bruge en slidt Vending som den, at man har ubetinget

Tro til, at den nuværende højtærede Minister ikke vilde administrere den ensidigt, for det er min Overbevisning, at en hvilken som helst Minister, der bliver stillet over for en saadan Fristelse, som denne Bemyndigelse er, vil falde for den.

Derfor forstaar jeg saa inderlig godt, at fhv. Justitsminister Rytter under Behandlingen 1921—22 i Landstinget talte saa stærkt for at give saa faa Bemyndigelser som muligt og at affatte Loven saaledes, at Administrationen ikke blev den afgørende Faktor. Han talte netop ud fra det Synspunkt, jeg her har gjort gældende, vel vidende, at et saadant Ansvar vilde være vanskeligt at bære. Men det synes unægteligt at være anderledes med den nuværende højtærede Justitsminister, thi Indholdet af det foreliggende Forslag kunde i Virkeligheden skrives med følgende faa Linier: Justitsministeren bestemmer, hvor der maa være Biografteater, hvem der maa være Biografteaterleder, hvor meget Lederne maa tjene, hvad Folk maa se, og hvilke Ideer, kunstneriske, moralske og politiske, Teatrene skal gøre Propaganda for. Dette er jo Indholdet af Lovforslaget, saa man kunde nøjes med disse Linier.

Nu vil den højtærede Justitsminister maaske sige, at Loven af 1933 ogsaa i høj Grad var en Bemyndigelseslov, og heri vil jeg ikke modsige ham, men jeg tror heller ikke den højtærede Minister uden Modsigelse vil kunne paastaa, at de Erfaringer, man i Mellemtiden har gjort, frister til at gaa videre i den Retning, i hvert Fald ikke med saa stærke Skridt, som Ministeren her synes at ville gaa.

Det er nævnt, at Lovforslaget hviler paa en Kommissionsbetænkning; det er delvis rigtigt, men som det ogsaa er nævnt baade i Bemærkningerne til Forslaget og i Forelæggelsestalen, gaar Ministerens Forslag videre; det afviger baade i Ord og i Realiteter paa afgørende Punkter fra Kommissionens Forslag.

Kommissionens Arbejdsopgave var, som det er nævnt, Overvejelse af Oprettelse af en Filmcentral, Gennemførelse af Foranstaltninger til Fremme af dansk Filmproduktion og Forevisning af Films af kulturel Værdi, og Kommissionens Forslag gaar som Ministerens ud paa, at der oprettes en Filmsfond og et Filmsraad. Filmsfondens Indtægter skabes gennem Censurafgiften, Bevillingsafgiften samt ved Overskuddene fra Statens Filmcentral og Renterne af Grundfonden. Man gik i Kommissionen ud fra en Grundfond paa 250 000 Kr., som i Ministerens Forslag er forhøjet til 1 Mill.